

LÂM ĐỒNG

CƠ QUAN CỦA ĐẢNG BỘ ĐẢNG CỘNG SẢN VIỆT NAM TỈNH LÂM ĐỒNG - TIẾNG NÓI CỦA ĐẢNG BỘ, CHÍNH QUYỀN, NHÂN DÂN LÂM ĐỒNG

SỐ 5440 - THỨ TƯ NGÀY 13/11/2019 • Tòa soạn: 38 QUANG TRUNG - ĐÀ LẠT • Điện thoại: 3822472 - 3822473 • Fax: 3827608 • E-mail: tsbaolamdong@gmail.com

Khai mạc Hội nghị Giác ngủ ASEAN lần thứ 5 và Hội nghị khu vực Hội Y học Giác ngủ châu Á lần thứ 1

Ngày 12/11, tại TP Đà Lạt, Trường Cao đẳng Y tế Lâm Đồng đã đăng cai tổ chức Hội nghị Giác ngủ ASEAN lần thứ 5 và Hội nghị khu vực Hội Y học Giác ngủ châu Á lần thứ nhất. Hội nghị quy tụ 380 đại biểu, chuyên gia đầu ngành về lĩnh vực nghiên cứu bệnh lý giấc ngủ trong và ngoài nước tham dự. Thầy thuốc Ưu tú-GS-TSKH-BS Dương Quý Sỹ, Hiệu trưởng Trường Cao đẳng Y tế Lâm Đồng phát biểu khai mạc hội nghị.

Ông Phan Văn Đa - Phó Chủ tịch UBND tỉnh phát biểu chào mừng hội nghị, khẳng định đây là diễn đàn hết sức quan trọng của

các đại biểu trong và ngoài nước bàn về một số các căn bệnh của giấc ngủ. Đồng thời, hội nghị giúp cho tập thể y, bác sĩ trong tỉnh Lâm Đồng tiếp thu kiến thức mới trong lĩnh vực nghiên cứu và điều trị các bệnh lý liên quan đến giấc ngủ, góp phần nâng cao chất lượng khám, chữa bệnh, chăm sóc sức khỏe Nhân dân Lâm Đồng ngày càng hiệu quả hơn.

Hội nghị Giác ngủ ASEAN lần thứ 5 diễn ra trong 2 ngày (12-13/11) với gần 50 báo cáo khoa học được trình bày tại 12 phiên họp tập trung vào các chủ đề: Rối loạn giấc ngủ - cập nhật năm 2019;... XEM TIẾP TRANG 2

Hội nghị quy tụ nhiều đại biểu chuyên gia đầu ngành về nghiên cứu các bệnh lý giấc ngủ khu vực và thế giới.

NHỚ LỜI BÁC DẠY

Tự mình phải:

Hay hỏi.

Nhẫn nại (chịu khó).

Hay nghiên cứu, xem xét.

Vị công vong tư.

Không hiếu danh,

không kiêu ngạo.

ĐƯỜNG CÁCH MỆNH, 1927.
HỒ CHÍ MINH TOÀN TẬP, NXB CHÍNH TRỊ
QUỐC GIA, HÀ NỘI, 2000, T. 2, TR. 260

ĐỨC TRỌNG:

Rà soát và chuẩn hóa đội ngũ cán bộ

Qua rà soát, các trường hợp quy hoạch, bổ nhiệm, bổ nhiệm lại, giới thiệu cán bộ ứng cử các chức danh lãnh đạo, quản lý (giai đoạn từ 1/6/2012 đến 31/12/2017), Đức Trọng có 151 trường hợp thiếu điều kiện, tiêu chuẩn. Chủ yếu là thiếu trình độ chuyên môn đại học, thiếu trình độ lý luận chính trị từ trung cấp trở lên, thiếu bồi dưỡng trình độ quản lý Nhà nước ngạch chuyên viên, chuyên viên chính. TRANG 2

Nỗ lực áp dụng ISO, xây dựng nền hành chính hiện đại

Bộ phận một cửa Trung tâm hành chính tập trung tỉnh Lâm Đồng. Ảnh: Văn Báo

TRANG 4

KHU DỰ TRỮ SINH QUYỂN THẾ GIỚI LANG BIANG Bảo tồn và phát huy

“ Đa dạng sinh học là mối quan tâm ngày càng đặc biệt của thế giới. Với tính đa dạng sinh học lớn nhất Đông Nam Á, sự hỗ trợ đặc lực của các tổ chức khoa học, Khu Dự trữ Sinh quyển thế giới Lang Biang đã và đang nỗ lực quản trị tài nguyên thiên nhiên bền vững nơi đây. TRANG 7

Ưu tiên chăm sóc sức khỏe người cao tuổi

TRANG 6

Đề án 654 giúp người nghèo an cư

TRANG 5

KINH TẾ

Mỗi xã một nhà rang xay cà phê

TRANG 3

VĂN HÓA - XÃ HỘI

Trường Tiểu học Trần Quốc Toàn:

Xây dựng văn hóa ứng xử học đường

TRANG 5

ĐỜI SỐNG - PHÁP LUẬT

Tăng cường phát triển đối tượng tham gia bảo hiểm y tế

TRANG 6

BÁO LÂM ĐỒNG PHÁT HÀNH THỨ HAI, THỨ BA, THỨ TƯ, THỨ SÁU VÀ CUỐI TUẦN

www.baolamdong.vn - www.dalatonline.vn, ĐƯỜNG DÂY NÓNG: 3811383. VĂN PHÒNG TẠI BẢO LỘC: 17 Nguyễn Công Trứ - P. II - Bảo Lộc; ĐIỆN THOẠI: 3720550 - FAX: 3720560.

ĐÀ LẠT: Khen thưởng đột xuất 7 cá nhân xuất sắc

UBND TP Đà Lạt vừa tổ chức khen thưởng đột xuất cho 7 cá nhân có thành tích xuất sắc trong phong trào thi đua xây dựng nông thôn mới, phong trào phòng chống tội phạm và trong công tác đảm bảo an ninh trật tự, mỹ quan đô thị trên địa bàn TP Đà Lạt.

Các cá nhân điển hình đó là: Ông Đỗ Văn Diện và ông Phạm Văn Mạnh (Cán bộ Đội Cảnh sát Giao thông - Trật tự, Công an TP Đà Lạt); ông Nguyễn Đình Lộc (Công chức Lao động - Thương binh và Xã hội, UBND Phường 3, Đà Lạt); ông Đào Ngọc Quyền và ông Trần Thanh Tùng (Cán bộ Công an Phường 10, Đà Lạt); bà Bùi Thị Kim Liên (Chủ tịch Hội Phụ nữ xã Trầm Hành - Đà Lạt) và ông Nguyễn Bá Tư (số 23B Vạn Thành, Phường 5, Đà Lạt).

AN NHIÊN

Hơn 300 cán bộ, chiến sĩ, sinh viên tham gia Ngày pháp luật

Hơn 300 cán bộ, chiến sĩ Học viện Lục quân và sinh viên Trường Đại học Đà Lạt vừa tham gia Chương trình “Ngày Pháp luật nước Cộng hòa Xã hội Chủ nghĩa Việt Nam” năm 2019 do Phòng Đào tạo, Học viện Lục quân tổ chức.

Với chủ đề “Nâng cao ý thức thượng tôn Hiến pháp và pháp luật, nghiêm chỉnh chấp hành pháp luật Nhà nước, kỷ luật Quân đội, xây dựng Phòng Đào tạo vững mạnh toàn diện, hoàn thành xuất sắc mọi nhiệm vụ được giao”, chương trình đã lồng ghép nhiều tiết mục văn nghệ đặc sắc và phổ biến nội dung pháp luật thông qua các gói câu hỏi khác nhau về Luật Nghĩa vụ Quân sự, Luật Quân nhân chuyên nghiệp, một số nội dung trong điều lệnh quản lý bộ đội,...

Mục đích của chương trình nhằm đánh giá lại những kết quả đã đạt được và những hạn chế trong hoạt động thực thi pháp luật; đồng thời, nâng cao nhận thức pháp luật, tạo chuyển biến vững chắc về ý thức và nền nếp chấp hành pháp luật Nhà nước, kỷ luật Quân đội; qua đó góp phần hạn chế thấp nhất vi phạm kỷ luật thông thường, ngăn ngừa vi phạm nghiêm trọng, vi phạm pháp luật Nhà nước trong cán bộ, chiến sĩ, quân nhân chuyên nghiệp, công nhân viên quốc phòng...

THÂN THU HIỀN

Khai mạc Hội nghị... TIẾP TRANG 1

... Chẩn đoán và điều trị ngưng thở tắc nghẽn khi ngủ (OSA); OSA và hội chứng chuyển hóa; Đa ký giác ngủ - Điều trị bằng thở áp lực dương liên tục qua mũi (CPAP) trong OSA; OSA và bệnh hô hấp; OSA và bệnh tim mạch và RLS (hội chứng chân không yên); OSA và chuyên khoa Tai Mũi Họng; Rối loạn giấc ngủ và chăm sóc sức khỏe ban đầu; OSA ở trẻ em - Tình hình và thách thức.

Ngoài 12 phiên họp và thảo luận của các đại biểu về các chủ đề nêu trên, Hội nghị còn tổ chức khóa huấn luyện về thiết bị PAP (APAP và CPAP cố định); điều chỉnh mặt nạ thở CPAP.

Hội nghị khu vực Hội Y học Giấc ngủ châu Á lần thứ 1 diễn ra vào ngày 13/11, với 16 báo cáo trình bày tại 4 phiên họp có chủ đề: Cập nhật OSA; Cập nhật chứng mất ngủ, khoa học nhip sinh học, bệnh thiếu ngủ; Cập nhật chứng ngủ rũ và chứng ngủ lịm; Cập nhật RLS và RBD (rối loạn hành vi giấc ngủ) và một số chủ đề khác.

AN NHIÊN

ĐỨC TRỌNG:

Rà soát và chuẩn hóa đội ngũ cán bộ

Thực hiện các kết luận của Bộ Chính trị, công văn của Tỉnh ủy về việc thường xuyên rà soát, kịp thời chấn chỉnh, xử lý đúng nguyên tắc theo thẩm quyền đối với những sai sót, vi phạm trong công tác cán bộ, Huyện ủy Đức Trọng đặc biệt chú trọng công tác lãnh đạo, chỉ đạo việc tự kiểm tra, giám sát việc thực hiện thẩm quyền, trách nhiệm phòng và chống tiêu cực trong công tác cán bộ. Theo đó, Ban Thường vụ Huyện ủy Đức Trọng đã ban hành các quy định cụ thể về phân cấp quản lý cán bộ và công tác quy hoạch, bổ nhiệm, luân chuyển, điều động, biệt phái và một số nội dung khác đối với cán bộ lãnh đạo, quản lý và cụ thể hóa nội dung trên trong triển khai thực hiện trên địa bàn huyện. Trên cơ sở đó, chỉ đạo UBND huyện và các đơn vị rà soát, đăng ký cho cán bộ, công chức, viên chức giữ các chức danh lãnh đạo đang thiếu điều kiện, tiêu chuẩn tham gia các lớp bồi dưỡng trung cấp lý luận chính trị, quản lý Nhà nước ngạch chuyên viên, chuyên viên chính.

Đến thời điểm này đã có 109 trường hợp cán bộ lãnh đạo, quản lý hoàn thiện các điều kiện, tiêu chuẩn theo quy định. Còn 43 trường hợp thiếu điều kiện, tiêu chuẩn; trong đó có 5 trường hợp thuộc phòng, ban cấp huyện, 1 trường hợp thuộc cấp xã song là Huyện ủy viên, 37 trường hợp công tác tại các đơn vị sự nghiệp thuộc huyện.

Nguyên nhân đề các trường hợp cán bộ nêu trên thiếu tiêu chuẩn là do một số trường hợp cán bộ lãnh đạo, quản lý đã gần đủ tuổi nghỉ hưu nên đã có đơn xin không đi học hoặc có nguyện vọng không giữ chức lãnh đạo quản lý. Một số trường hợp khác đã có bằng đại học nhưng chưa

Qua rà soát, các trường hợp quy hoạch, bổ nhiệm, bổ nhiệm lại, giới thiệu cán bộ ứng cử các chức danh lãnh đạo, quản lý (giai đoạn từ 1/6/2012 đến 31/12/2017), Đức Trọng có 151 trường hợp thiếu điều kiện, tiêu chuẩn. Chủ yếu là thiếu trình độ chuyên môn đại học, thiếu trình độ lý luận chính trị từ trung cấp trở lên, thiếu bồi dưỡng trình độ quản lý Nhà nước ngạch chuyên viên, chuyên viên chính.

Việc chuẩn hóa đội ngũ cán bộ là một trong những yếu tố góp phần thực hiện thắng lợi các nhiệm vụ của địa phương. Ảnh: H.M

được tham gia hoặc không đủ điều kiện thi thăng hạng.

Một số trường hợp thiếu tiêu chuẩn trình độ đại học, cụ thể là lãnh đạo Hội Cựu chiến binh của huyện, do tính chất đặc thù của Hội các đồng chí là chủ tịch, phó chủ tịch hội đều là bộ đội xuất ngũ, đã lớn tuổi nên không có nhu cầu hoặc không đủ thời gian công tác để tiếp tục đi học hoàn thiện bằng cấp.

Đối với các trường hợp này, lãnh đạo huyện Đức Trọng đã đưa ra giải pháp cụ thể. Đơn cử như với 5 trường hợp là cán bộ thuộc cấp huyện, lãnh đạo huyện đã cử đi tham gia lớp bồi dưỡng quản lý Nhà nước ngạch chuyên viên; trường hợp thiếu tiêu chuẩn xếp ngạch chuyên viên chính sẽ được đăng ký dự thi ngay khi có đợt; đối với trường hợp thiếu tiêu chuẩn trình độ chuyên môn đại học của hai cán bộ Hội Cựu chiến binh huyện, do đặc thù về tuổi tác nên không đào tạo thêm. Trường hợp 1 cán bộ cấp xã thiếu trình độ chuyên môn đại học song do tuổi đời đã cao sẽ nghỉ hưu vào năm 2020 nên không

đào tạo thêm. Đối với 37 trường hợp cán bộ thiếu tiêu chuẩn ở các đơn vị sự nghiệp, những trường hợp đến tuổi nghỉ hưu hoặc có đơn xin không đi học sẽ không cử đi tham gia các lớp đào tạo. Các trường hợp thiếu tiêu chuẩn xếp lương ngạch chuyên viên, thiếu tiêu chuẩn lý luận chính trị, tiêu chuẩn quản lý Nhà nước ngạch chuyên viên, Ban Thường vụ Huyện ủy Đức Trọng chỉ đạo tiếp tục rà soát và cho đăng ký tham gia các lớp bồi dưỡng, đăng ký chỉ tiêu dự thi nâng ngạch, bổ sung hoàn thiện điều kiện, tiêu chuẩn trong năm 2019 theo quy định.

Các nhiệm vụ về công tác cán bộ từ nhân sự thường xuyên đến công tác quản lý, đánh giá, bố trí, sử dụng, bổ nhiệm, quy hoạch, điều động, luân chuyển, đào tạo bồi dưỡng và chính sách cán bộ luôn được Huyện ủy Đức Trọng chỉ đạo thực hiện chặt chẽ đảm bảo dân chủ, khách quan, công khai, minh bạch, kịp thời, đúng quy trình. Tuy vậy, nhìn nhận một cách khách quan, thời gian qua, công tác cán bộ trên địa bàn

huyện Đức Trọng vẫn còn có những tồn tại, hạn chế cần khắc phục. Thực hiện Kết luận số 71 ngày 26/6/2019 của Thanh tra tỉnh về thanh tra trách nhiệm việc thực hiện các quy định của pháp luật về phòng, chống tham nhũng giai đoạn 2016 - 2017; UBND huyện đã chỉ đạo các đơn vị, tổ chức kiểm điểm trách nhiệm các cá nhân có liên quan đến công tác cán bộ. Theo đó, đã có 4 cán bộ công chức bị kiểm điểm phê bình rút kinh nghiệm.

Theo Phó Bí thư Huyện ủy Đức Trọng Lê Hồng Khánh, trong thời gian tới, Huyện ủy Đức Trọng tiếp tục chỉ đạo các đơn vị liên quan rà soát các trường hợp lãnh đạo, quản lý còn thiếu điều kiện, tiêu chuẩn để cử đi đào tạo đảm bảo đủ các điều kiện, tiêu chuẩn theo quy định. Đồng thời, rà soát, tham mưu, cử cán bộ, công chức, viên chức nằm trong quy hoạch đi đào tạo, bồi dưỡng nghiệp vụ chuyên môn để tránh những vướng mắc khi có quyết định bổ nhiệm hay bổ nhiệm lại.

HOÀNG MY

Câu lạc bộ Trí thức trẻ Làng Djiring tổ chức nói chuyện chuyên đề với học sinh Trường PTDT Nội trú Di Linh

Câu lạc bộ Trí thức trẻ Làng Djiring, huyện Di Linh vừa phối hợp với Trường PTDT Nội trú Di Linh tổ chức buổi nói chuyện chuyên đề với gần 350 học sinh trong trường.

Tại đây, các em học sinh Trường PTDT Nội trú Di Linh đã được nghe các thành viên Câu lạc bộ Trí thức trẻ Làng Djiring nói chuyện chuyên đề

về công tác bảo tồn, lưu giữ văn hóa truyền thống trong vùng đồng bào dân tộc thiểu số và trang bị kiến thức, kỹ năng sống cho học sinh đồng bào dân tộc thiểu số; Một số chính sách cho học sinh, sinh viên cũng như chính sách cho thanh niên đồng bào dân tộc thiểu số... Bên cạnh đó, Câu lạc bộ Trí thức trẻ Làng Djiring còn giới

thiệu cho học sinh một số tấm gương tiêu biểu, ý thức vượt khó vươn lên trong học tập như: Ông Cil Duin (Tiến sĩ đầu tiên người Kơ Ho), Nrong K'Duy Py (Sinh viên năm thứ 6, Lớp Y Đa khoa - K2014A2 - Khoa Y dược, Trường Đại học Tây Nguyên), Noành Hàng K'Niệm - Trung úy công tác tại Sư 5 QK7, tỉnh Tây Ninh...

Được biết, đây là hoạt động thường niên của câu lạc bộ nhằm khơi dậy niềm đam mê học tập, giúp các em học sinh vùng đồng bào dân tộc thiểu số trên địa bàn huyện mạnh dạn, tự tin, thay đổi suy nghĩ, hành động; có lòng tự tôn, ý thức vươn lên trong cuộc sống, góp phần xây dựng và bảo tồn giá trị văn hóa truyền thống dân tộc.

NDONG BRUM

Mỗi xã một nhà rang xay cà phê

Quả ngọt từ liên kết

Tại xã Đưng K'Nó, nông dân trồng cà phê vui mừng bởi thông qua liên kết sản xuất và tiêu thụ cà phê với Công ty ACOM vừa cho năng suất tăng, vừa có giá bán cao hơn so với thị trường.

Ông Liêng Hót Ha Ban (thôn Lán Tranh) cho biết: Nhờ được công ty chuyên giao khoa học kỹ thuật trồng và chăm sóc nên năng suất cà phê năm qua cao hơn hẳn, giá thành cũng cao hơn, từ đó nâng cao thu nhập cho gia đình.

Hay ông Kră Jân Ha Djm, Thôn 1, xã Đạ Sar, có 1,5 ha liên kết với Công ty The Married Beans trồng theo quy trình và tiêu chuẩn của công ty đã thật sự đem lại hiệu quả khá cao. Hiện nay, vườn cà phê của ông là vườn duy nhất của xã Đạ Sar trồng cà phê Bourbon quý hiếm này. Bắt tay liên kết với công ty, gia đình được các kỹ sư trực tiếp tập huấn, tư vấn, chuyên giao kỹ thuật chăm sóc, định hướng các loại phân, thuốc và quy trình chăm sóc cụ thể dựa vào tình hình phát triển của cây, chất đất, địa hình từ kỹ thuật chăm sóc ban đầu đến khi thu hoạch. Ngoài ra, gia đình còn được hỗ trợ phân bón theo hình thức thanh toán 50/50, tức chỉ phải trả trước 50% giá tiền, số tiền còn lại sẽ được thanh toán sau khi hoàn thành việc thu hoạch.

Ông Cil Niêm, Phó Chủ tịch UBND xã Đạ Sar cho biết: Hiện nay, xã Đạ Sar đang trở thành vùng nguyên liệu cà phê được nhiều nhà rang xay tìm đến và liên kết sản xuất với giá thành cũng cao hơn thị trường. Qua đó, thu nhập của bà con

Thay vì chú trọng xuất khẩu thô, vài năm trở lại đây, nhiều doanh nghiệp kinh doanh cà phê đã nghĩ đến cách “đứng chân” tại thị trường nội địa. Đây là việc huyện Lạc Dương ký kết với các doanh nghiệp theo phương châm “Mỗi xã một nhà rang xay cà phê” nhằm xây dựng chuỗi liên kết, xây dựng thương hiệu cà phê Lang Biang.

Việc liên kết thu mua sản phẩm để rang xay cà phê sạch đã đem lại hiệu quả cao cho người nông dân.

được cải thiện, giúp người dân yên tâm tiếp tục sản xuất cà phê và sống tốt từ cây trồng chủ lực này.

Nâng giá trị cây cà phê

Hiện nay, cây trồng chủ lực của huyện Lạc Dương vẫn là cà phê Arabica. Với lợi thế vị trí địa lý, điều kiện khí hậu, đất đai, chất lượng cà phê ở Lạc Dương rất thơm ngon. Chính vì vậy, từ năm 2015, huyện đã tiến hành xây dựng thương hiệu Cà phê Arabica Langbiang để nâng cao giá trị sản phẩm đặc trưng của huyện.

Nếu như trước kia, người dân chủ yếu bán cho tiểu thương nên thường xuyên bị ép giá thấp hơn 1-2 giá thị khi liên kết với các nhà rang xay cà phê sẽ yên tâm về giá cả, với giá bán cao hơn hẳn so với thị trường.

Ông Hồ Phạm Minh Duy - Giám đốc Công ty Married Beans chia sẻ: Không chủ trương sản xuất và xuất

khẩu ồ ạt, từ khi mới ra đời, công ty đã chủ trương liên kết với nông dân để sản xuất ra nguồn nguyên liệu cà phê sạch, từ đó đầu tư chế biến để cho ra đời các sản phẩm cà phê hoàn chỉnh phục vụ thị trường trong nước và xuất khẩu.

Nhờ đó, đến nay, tại các trang trại cà phê của Married Beans hàng nghìn gốc cà phê giống được công ty trồng, đánh giá độ thích ứng với biến đổi khí hậu, rồi chuyên giao cho người dân. Đồng thời, ký hợp đồng bao tiêu sản phẩm với người dân để bảo

đảm sản phẩm có đầu ra và doanh nghiệp có được nguồn nguyên liệu chất lượng phục vụ sản xuất chế biến.

Bên cạnh đó, công ty luôn đồng hành, gắn kết với người trồng cà phê ở Lạc Dương, đặc biệt là cộng đồng dân tộc thiểu số K'Ho.

“Chúng tôi không ngừng tìm giải pháp tốt hơn để tiếp cận, chuyên giao quy trình sản xuất cà phê mới nhất, phương pháp canh tác mới nhất, nâng cao chất lượng cà phê Arabica và mang đến cho người nông dân thu nhập tốt, cải thiện cuộc sống mỗi ngày” - ông Duy cho hay.

Ông Hoàng Xuân Hải, Trưởng phòng Nông nghiệp huyện Lạc Dương cho biết: Hiện nay, toàn huyện Lạc Dương còn khoảng 4.200 ha cà phê Arabica, trên thế giới cũng rất ít nơi trồng được loại cà phê thơm ngon này, nên việc đăng ký nhãn hiệu thật sự là bước đi trước của huyện. Để giữ vững thương hiệu này, huyện đã mời một số doanh nghiệp vào cuộc để cùng bà con nâng cao thương hiệu cà phê địa phương.

Có lẽ đây là thành công bước đầu trong chiến lược phát triển thương hiệu Cà phê Arabica Langbiang của huyện. Hiện nay, huyện đã xây dựng được các chuỗi liên kết sản xuất cà phê với Công ty ACOM ở Đưng K'Nó, Công ty Married Beans ở Đạ Sar và Công ty OLAM ở xã Lát. Theo đó, việc hướng tới mỗi xã có một nhà rang xay cà phê nhằm phát huy, nâng cao hiệu quả giá trị thương hiệu Cà phê Arabica Langbiang trên địa bàn Lạc Dương là hướng đi sẽ mang lại nhiều lợi ích trong tương lai.

HOÀNG YÊN - HOÀNG SA

Làm giàu từ vườn xen canh trên đất D'ran

Bằng tính cần cù, nhẫn nại, một nông dân ở D'ran - Đơn Dương đã làm giàu trên mảnh đất đồi khô cằn nhờ trồng xen các loại cây trồng.

Rất nhiều người ở thôn Phú Thuận, thị trấn D'ran, Đơn Dương biết đến ông Trương Công Tâm như là một tấm gương chăm chỉ làm ăn, chịu khó làm giàu trên mảnh vườn nhà.

Vượt qua cả đoạn đường dài dẫn sâu vào khu vườn trồng hồng ăn trái theo sự chỉ dẫn của nhiều người, chúng tôi gặp ông Tâm khi ông đang chờ những giỏ hồng vừa hái xuống bỏ mỗi cho đại lý. Ông kể với chúng tôi, ngay từ năm 1986, khi còn là chàng thanh niên 17 tuổi, ông Tâm đã bắt đầu trồng hồng trên mảnh đất của gia đình. Mảnh đất này rộng hơn 2 ha nằm trên một ngọn đồi cao, đường vào khó đi, vậy mà hơn 30 năm qua, ông vẫn cần mẫn ngày ngày lên chăm chút cho mảnh vườn. Ban đầu khu vườn này ông Tâm cho biết chỉ trồng độc nhất cây hồng.

“Ngày đó cây hồng có giá lắm, vùng D'ran này bao người trồng hồng, giờ thì hồng không còn được ưa chuộng, nhiều người chuyển sang trồng cây khác nhưng bao

Ông Trương Công Tâm thu hoạch thơm trong vườn.

nhiều năm gần bó tôi vẫn thích cây hồng” - ông Tâm cười.

Ông Tâm cho biết, từ vườn hồng ăn trái này, mỗi năm ông bỏ mỗi cho đại lý hơn 10 tấn, có năm trúng vụ gần 20 tấn, trung bình mỗi năm cũng thu được chừng 70 đến 80 triệu đồng.

Nhưng vùng đất D'ran nơi ông sinh sống còn là nơi trồng thơm nổi tiếng của Đơn Dương nên từ lâu ông đã trồng xen trong vườn hồng trên 7 sào thơm, tính trung bình mỗi sào khoảng 4 nghìn gốc và cho thu hoạch quanh năm. Chính nhờ vườn thơm,

mỗi năm ông Tâm thu được trên 200 triệu đồng. “Thơm thì lúc nào bán cũng được, cứ thu lai rai. Nhất là vào mùa tết do nhu cầu thờ cúng tổ tiên của người Việt nên thơm bán cũng được giá” - ông Tâm cười.

Trong rẫy hồng trên đồi, gần đây ông Tâm còn thử trồng xen thêm nhiều loại cây ăn trái khác như bơ, quýt, dứa da và cả 3 sào cà phê. Với cà phê ông Tâm cho biết, trước đây có lúc giá trên 30 nghìn đồng/kg tươi thì thu nhập còn được nhưng nay giá cà phê xuống rất thấp, có lúc bán chỉ 5 nghìn đồng/kg tươi nên thu không

đủ tiền phân chăm bón, sau vụ mùa này ông Tâm sẽ chặt bỏ cà phê, tái tạo lại đất để trồng bơ.

Với cây bơ, theo ông Tâm, trước đây người dân D'ran trồng bơ hạt, đó là giống bơ thường, cây cho trái nhiều nước, hạt to, giống bơ này những năm gần đây thị trường không chuộng, giá khá rẻ, chỉ chừng 7-10 nghìn đồng/kg nên hiện trong vườn ông đang ghép các loại bơ có chất lượng tốt, giá thành cao như bơ Boot, bơ 034. Hiện trong rẫy nhà ông có 60 gốc bơ đang ghép giống, dự tính 2 năm nữa có thể cho thu hoạch.

Cùng đó, trong vườn ông còn trồng 150 gốc quýt, nay đã có thu hoạch, giá quýt bán ra thị trường chừng 15 nghìn đồng/kg, đợt cao điểm trong năm như mùa tết cũng lên đến 25-30 nghìn/kg. Từ quýt, mỗi năm ông thu thêm được chừng 10-20 triệu đồng.

Tất nhiên trong nguồn thu trên ông Tâm cho biết, cũng phải chi ra từ 20-40 triệu đồng trong năm cho việc mua phân bón, mua xăng dầu. Ông Tâm vui vẻ chia sẻ rằng, hơn 20 năm qua, gia đình ông hầu như rất ít thuê mướn người làm mà tự tay vợ chồng làm hết, từ phát cỏ, bón phân, nhân giống, thu hoạch trái cây. Rẫy nhà ông không cần tốn công chăm sóc nhiều vì toàn loại cây trồng lâu năm. “Như hồng thì cứ tới vụ mùa

minh ra hái thôi, thơm thì lâu lâu phát cỏ cho quang, cà phê thì lâu mới tưới ít phân” - ông cười.

Vậy nên theo ông, vốn đầu tư ít, chủ yếu lấy công làm lãi, mỗi năm trừ hết chi phí gia đình ông thu về trên 300 triệu đồng.

Ngoài 2 mẫu đất trên đồi trồng cây ăn quả, gia đình ông Tâm còn có 4 sào đất dưới thấp trồng hoa màu, ông chỉ trồng cà chua và đậu leo, 2 loại này trồng xen kẽ theo mùa. Ông dùng cà chua làm phân bón cho vụ mùa đậu leo và ngược lại, như vậy sử dụng phân hữu cơ, đất tốt, cây lại phát triển nhanh. Thịnh thoàng ông cũng thử đổi một vài loại cây trồng khác nhưng với ông hai giống đậu leo và cà chua dễ trồng, dễ bán.

Với ông Tâm, không phải vụ mùa nào cũng trúng, cũng bội thu, có năm này năm khác, nhưng ông tâm niệm cứ lấy lãi bên rẫy trên cao để bù lỗ cho rau dưới thấp khi cần. “Minh sinh sống trong vùng không thuận lợi so với nhiều nơi trên đất Đơn Dương nhưng không sao, đất nào cây đó, cứ cố gắng hết sức” - ông Tâm tâm sự.

NGỌC BÍCH - GIA KHÁNH

LỄ PHÁT ĐỘNG THÁNG HÀNH ĐỘNG “ BÌNH ĐẲNG GIỚI VÀ PHÒNG CHỐNG BẠO LỰC TRÊN CƠ SỞ GIỚI NĂM 2019”

Chấm dứt bạo lực đối với phụ nữ và trẻ em

Ngày 12/11, tại xã Đa Tông, huyện Đam Rông, Sở Lao động - Thương binh và Xã hội (LĐ-TB&XH) phối hợp với Tỉnh đoàn đã tổ chức Lễ phát động Tháng hành động vì bình đẳng giới và phòng chống bạo lực trên cơ sở giới năm 2019.

Bạo lực trên cơ sở giới, đặc biệt là bạo lực đối với phụ nữ và trẻ em đang là vấn đề báo động ở hầu hết các quốc gia trên thế giới, trong đó có Việt Nam. Tại Lâm Đồng, theo số liệu thống kê của Công an tỉnh, từ cuối năm 2015 đến nay, trên địa bàn tỉnh xảy ra 105 vụ xâm hại trẻ em với 121 đối tượng. Bạo lực lạm dụng tình dục trẻ em diễn ra cả thành thị và nông thôn, thậm chí cả người thân trong gia đình cũng lạm dụng trẻ em. Các đối tượng xâm hại trẻ em chủ yếu trên 18 tuổi, phần lớn là làm nông hoặc không có nghề nghiệp ổn định, trong đó, trên 90% đối tượng phạm tội lần đầu. Một trong những nguyên nhân của tình trạng bạo lực, quấy rối xâm hại phụ nữ và trẻ em là do bất bình đẳng giới, tư tưởng trọng nam khinh nữ còn

Đồng chí Lê Thị Thêu, Phó Giám đốc Sở LĐ-TB&XH trao quà cho các gia đình trẻ tiêu biểu.

tồn tại khá phổ biến trong xã hội. Do vậy, việc thay đổi nhận thức, hướng đến chuyển đổi hành vi về thực hiện bình đẳng giới và xóa bỏ bạo lực trên cơ sở giới là một trong những nhiệm vụ trọng tâm của các cấp, các ngành trong tỉnh.

Tại buổi lễ phát động, bà Lê Thị Thêu, Phó Giám đốc Sở LĐ-TB&XH, một lần nữa khẳng định Tháng hành động vì bình đẳng giới

và phòng chống bạo lực trên cơ sở giới là điểm nhấn quan trọng trong năm, tạo nên đợt cao điểm trong truyền thông về bình đẳng giới và phòng chống bạo lực trên cơ sở giới, tạo ra sự thay đổi tích cực trong xã hội về thực hiện bình đẳng giới và phòng chống bạo lực trên cơ sở giới. Năm nay, với chủ đề “Chấm dứt bạo lực đối với phụ nữ và trẻ em”, tháng hành động hướng đến mục đích thu

hút sự quan tâm, đề cao vai trò, trách nhiệm và tính chủ động tham gia hành động của cá nhân, gia đình, cộng đồng, cơ quan, tổ chức trong việc phòng chống bạo lực và xâm hại phụ nữ và trẻ em. Đẩy mạnh, phổ biến tuyên truyền giáo dục pháp luật về bình đẳng giới và phòng chống bạo lực trên cơ sở giới, vận động toàn xã hội chủ động, tích cực hành động nhằm thực hiện hiệu quả hơn các chính sách, chương trình về bình đẳng giới và phòng chống bạo lực trên cơ sở giới. Đồng thời, tăng cường giáo dục kiến thức, kỹ năng tự bảo vệ, tự phòng ngừa bạo lực xâm hại cho phụ nữ và trẻ em, giảm thiểu tiến tới chấm dứt bạo lực xâm hại đối với phụ nữ và trẻ em. Từ đó, ngành LĐ-TB&XH kêu gọi các cấp, các ngành dành sự quan tâm thực hiện tốt các nội dung như đẩy mạnh công tác tuyên truyền tạo chuyển biến mạnh mẽ trong các tầng lớp nhân dân, huy động các lực lượng xã hội tham gia vào các chương trình công tác bình đẳng giới và phòng chống bạo lực trên cơ sở giới. Hỗ trợ cho gia

đình, cộng đồng được tiếp cận với các thông tin và dịch vụ nhằm thực hiện đảm bảo các quyền của phụ nữ và trẻ em, thực hiện đồng bộ có hiệu quả các chương trình bình đẳng giới và phòng chống bạo lực trên cơ sở giới. Vì sự tiến bộ của phụ nữ tạo điều kiện cho phụ nữ và trẻ em có cơ hội bình đẳng, tiếp cận các dịch vụ xã hội để phát triển, thúc đẩy vai trò chủ động, tích cực tăng cường sự tham gia của phụ nữ và trẻ em vào các hoạt động của gia đình và xã hội. Mặt khác, hạn chế việc học sinh bỏ học, ưu tiên thực hiện hỗ trợ học bổng tạo cơ hội đi học cho học sinh khó khăn, nhất là học sinh nữ...

Tại lễ phát động, Ban tổ chức đã tuyên dương 28 gia đình trẻ tiêu biểu năm 2019. Đây là những gia đình tiêu biểu trong hoạt động Đoàn - Hội tại địa phương và đạt danh hiệu “Gia đình văn hóa” 3 năm liên tục trở lên...

Tháng hành động vì bình đẳng giới và phòng chống bạo lực trên cơ sở giới năm 2019 sẽ diễn ra từ ngày 15/11-15/12/2019.

THY VŨ

Nỗ lực áp dụng ISO, xây dựng nền hành chính hiện đại

Áp dụng hệ thống quản lý chất lượng ISO 9001

Để nâng cao hiệu quả trong công tác cải cách hành chính, từ năm 2002, Lâm Đồng đã quan tâm triển khai việc xây dựng áp dụng ISO 9001 vào hoạt động của cơ quan hành chính trên địa bàn tỉnh. Cụ thể, thực hiện chỉ đạo của Chính phủ, năm 2007, UBND tỉnh đã phê duyệt danh sách 45 đơn vị phải triển khai áp dụng hệ thống quản lý chất lượng theo tiêu chuẩn TCVN ISO 9001:2000 giai đoạn 2007 - 2010. Năm 2011, tiêu chuẩn được nâng cấp, UBND tỉnh tiếp tục phê duyệt kế hoạch xây dựng, áp dụng, duy trì hệ thống quản lý chất lượng theo TCVN ISO 9001:2008 vào hoạt động của các cơ quan hành chính nhà nước với 49 đơn vị phải triển khai áp dụng. Sau khi phiên bản TCVN 9001:2015 có hiệu lực, UBND tỉnh đã nhanh chóng chỉ đạo các cơ quan hành chính nhà nước áp dụng phiên bản mới vào hoạt động. Đặc biệt, Quyết định số 218/QĐ-UBND ban hành ngày 31/1/2018 phê duyệt Kế hoạch xây dựng, áp dụng, duy trì và cải tiến hệ thống quản lý chất lượng theo tiêu chuẩn TCVN ISO 9001 vào hoạt động của UBND xã, phường, thị trấn trên địa bàn tỉnh Lâm Đồng đã chú trọng xây dựng nền hành chính hiện đại từ cơ sở.

Đến nay, trên địa bàn tỉnh có 158 đơn vị hành chính đã tiến hành xây dựng, áp dụng ISO, bao gồm: UBND tỉnh, 33 cơ quan hành chính (sở, ban, ngành) thuộc tỉnh, 12 UBND cấp huyện và 112/147 UBND cấp xã.

Dự kiến trong năm 2019, 100% UBND cấp xã xây dựng, áp dụng ISO; đến cuối 2020, 100% cơ quan

Nền hành chính có vai trò quan trọng đối với sự nghiệp phát triển kinh tế, xã hội. Vì vậy, những năm qua, việc xây dựng nền hành chính hiện đại luôn được lãnh đạo tỉnh đặc biệt quan tâm. Một trong những công cụ hỗ trợ đắc lực cho việc cải cách hành chính hiện nay là áp dụng tiêu chuẩn ISO 9001 phục vụ cải cách hành chính.

hành chính cấp tỉnh, huyện áp dụng, duy trì hệ thống quản lý chất lượng theo tiêu chuẩn TCVN ISO 9001:2015. Để đảm bảo việc triển khai áp dụng ISO có hiệu lực, hiệu quả, Chi cục Tiêu chuẩn Đo lường Chất lượng Lâm Đồng đã phối hợp tổ chức 8 lớp tập huấn về xây dựng, áp dụng, duy trì, cải tiến hệ thống quản lý chất lượng theo tiêu chuẩn ISO 9001:2015 cũng như mô hình chung về hệ thống quản lý chất lượng cho các cơ quan hành chính nhà nước. Qua đó, thu hút 169 lượt đơn vị, 788 lượt cán bộ, công chức tham gia và tổ chức kiểm tra tại chỗ 160 lượt cơ quan hành chính nhà nước để nắm bắt tình hình xây dựng, duy trì và cải tiến hệ thống quản lý chất lượng.

Đẩy mạnh áp dụng phục vụ cải cách hành chính

Qua kiểm tra, đánh giá cho thấy, việc áp dụng ISO vào hoạt động của các cơ quan hành chính đã giúp các đơn vị tự kiểm tra, giám sát, đánh giá mức độ, thời gian hoàn thành công việc, nâng cao khả năng giải quyết công việc theo đúng trình tự, thời gian. Phương pháp chỉ đạo, điều hành của lãnh đạo đã từng bước đổi mới theo hướng hiện đại hóa, giúp lãnh đạo đơn vị kiểm soát chặt chẽ quá trình xử lý công việc, đảm bảo theo đúng tiến độ, quy định của Nhà nước. Trách nhiệm của các cán bộ, công chức được phân công, phân cấp rõ ràng, tránh tình trạng đùn đẩy; trình độ về năng lực chuyên

Áp dụng ISO vào quản lý hành chính, năng lực của cán bộ, công chức được đánh giá chính xác hơn thông qua việc xử lý các công việc được giao (ảnh chụp tại UBND tỉnh Lâm Đồng). Ảnh: T.An

môn, nghiệp vụ của đội ngũ cán bộ, công chức ngày càng được nâng cao; hoạt động quản lý hành chính của các phòng, ban chuyên môn, UBND cấp xã có nhiều chuyển biến tích cực; hiệu lực và hiệu quả quản lý hành chính nhà nước được nâng cao rõ rệt; thái độ giao tiếp với người dân ngày càng tốt đẹp, gần gũi, thân thiện hơn; năng lực của cán bộ, công chức được đánh giá chính xác hơn thông qua việc xử lý các công việc được giao. Các thủ tục hành chính thuộc thẩm quyền giải quyết của đơn vị được cụ thể hóa đã tạo điều kiện thuận lợi để cán bộ, công chức giải quyết công việc đúng trình tự, thẩm quyền, quy định của pháp luật; giúp đơn vị giảm các giấy tờ, hồ sơ không cần thiết và

tiết kiệm thời gian giải quyết công việc; đồng thời kiểm soát thuận lợi các quá trình giải quyết công việc từ đầu vào đến đầu ra.

Việc triển khai áp dụng ISO 9001 vào hoạt động các cơ quan hành chính nhà nước trên địa bàn tỉnh cũng giúp vận hành cơ chế “một cửa”, “một cửa liên thông” hiệu quả hơn, nhất là ở khâu phối hợp giữa các đơn vị, tránh sự chồng chéo. Từ đó rút ngắn thời gian giải quyết công việc, đảm bảo đúng luật, nâng cao mức độ hài lòng của người dân. Qua các đợt đánh giá nội bộ, các đơn vị đã kịp thời phát hiện những điểm không phù hợp và có biện pháp khắc phục, phòng ngừa, cải tiến quy trình làm việc, cập nhật kịp thời những văn bản pháp luật mới có liên quan,

bãi bỏ các quy trình đã lỗi thời. Thúc đẩy việc hoàn thiện kết cấu hạ tầng, trang thiết bị văn phòng; quan tâm đến công tác đào tạo, bồi dưỡng về trình độ chuyên môn, nghiệp vụ cho đội ngũ cán bộ, công chức để đáp ứng tốt hơn yêu cầu của từng vị trí công tác. Việc thu thập xử lý số liệu, sắp xếp, lưu trữ các loại văn bản quy phạm pháp luật có hệ thống, khoa học, hợp lý hơn, giảm tình trạng bỏ sót, thất lạc, thuận lợi hơn trong việc cập nhật các văn bản mới. Giúp nâng cao hiệu quả, chất lượng công việc, hồ sơ giải quyết nhanh chóng, đúng hạn, đúng chức năng, nhiệm vụ, quyền hạn được giao.

ThS. Phạm Thị Nhâm - Chi Cục trưởng Chi cục Tiêu chuẩn Đo lường Chất lượng Lâm Đồng cho biết: Kết quả đạt được từ việc áp dụng hệ thống quản lý ISO 9001 trong suốt hơn 15 năm qua là cơ sở vững chắc để trong thời gian tới Lâm Đồng thực hiện tích hợp giữa các quy trình ISO và chính phủ điện tử, từng bước chuyển sang ISO điện tử. Tăng cường đào tạo, tập huấn cho cơ quan hành chính nhà nước trên địa bàn tỉnh về nhận thức, hướng dẫn, đánh giá nội bộ, giúp các đơn vị hiểu rõ hơn về tiêu chuẩn TCVN 9001:2015, để áp dụng có hiệu quả hơn, nâng cao chất lượng cải cách hành chính của tỉnh. Tiến hành tổ chức đào tạo, tập huấn cho UBND cấp huyện, để các địa phương trong tỉnh có trách nhiệm thường xuyên kiểm tra, giám sát việc xây dựng, áp dụng ISO của các UBND cấp xã. Thông nhất cách thức xây dựng quy trình giải quyết công việc của các đơn vị, đặc biệt là đối với các thủ tục liên thông, nhằm đảm bảo quá trình giải quyết công việc thuận lợi và nhanh chóng.

THÁI AN

Đề án 654 giúp người nghèo an cư

Xác định vấn đề nhà ở cho hộ nghèo là nhu cầu cấp thiết, nhân Tháng cao điểm “Vì người nghèo” (từ ngày 17/10 đến ngày 18/11/2019), Ban Thường trực Ủy ban MTTQ tỉnh - Ban Vận động Quỹ “Vì người nghèo” tỉnh đã kêu gọi các cấp, ngành, tổ chức thành viên của MTTQ, lực lượng vũ trang, doanh nghiệp... và các tầng lớp nhân dân trong tỉnh tích cực hưởng ứng Tháng cao điểm “Vì người nghèo”, ủng hộ Quỹ “Vì người nghèo” để tập trung hỗ trợ giải quyết dứt điểm nhà ở cho hộ nghèo trên địa bàn tỉnh, góp phần hoàn thành Đề án 654/UBND-XD và Nghị quyết Đại hội Đảng bộ tỉnh lần thứ X.

Trong những năm qua, trên cơ sở 3 nhiệm vụ được giao theo Đề án 654, Ban Thường trực Ủy ban MTTQ tỉnh đã vận động, hỗ trợ xây dựng và sửa chữa 866 căn nhà cho hộ nghèo tại các địa phương trong tỉnh. Trong đó thực hiện xây mới 749 căn, sửa chữa 117 căn, với tổng kinh phí gần 20,2 tỷ đồng được trích từ nguồn Quỹ “Vì người nghèo” các cấp và vận động các nguồn xã hội hóa hỗ trợ của các doanh nghiệp, các nhà hảo tâm trong và ngoài tỉnh.

Tuy nhiên, qua thực tế triển khai thực hiện Đề án, một số vấn đề tồn tại, bất cập, khó khăn đối với Ủy ban MTTQ tỉnh và các cấp do không đủ nguồn chi. Quỹ “Vì người nghèo” tỉnh huy động đóng góp của cán bộ, công chức, viên chức, lực lượng vũ

Từ phong trào “Cả nước chung tay vì người nghèo - Không để ai bị bỏ lại phía sau”, rất nhiều tổ chức xã hội, doanh nhân, các tầng lớp nhân dân trong và ngoài nước đã chung tay giúp đỡ người nghèo bằng những việc làm thiết thực. Trong đó, việc thực hiện Đề án 654 của tỉnh để lại dấu ấn sâu đậm khi người nghèo thực sự an cư.

Vi tinh thần “Tương thân tương ái - Lá lành đùm lá rách”, toàn xã hội cùng chung tay giúp đỡ, ủng hộ Quỹ “Vì người nghèo”. Ảnh: N.Thu

trang, mỗi người 1 ngày lương/năm và nguồn đóng góp tự nguyện của các hộ gia đình, doanh nghiệp, đơn vị, tổ chức, cá nhân hàng năm với chi tiêu từ 10 đến 12 tỷ đồng đối với 3 cấp của tổ chức Mặt trận, trong đó cấp tỉnh chi huy động được khoảng hơn 1 tỷ đồng. Việc chi Quỹ “Vì người nghèo” của tỉnh phải đảm bảo theo Quy chế vận động, quản lý và sử dụng Quỹ theo Quyết định số 1198/QĐ-MTTW-ĐCT ngày 29/12/2016 của Đoàn Chủ tịch Ủy ban Trung ương MTTQ Việt Nam. Theo đó, việc chi hỗ trợ xây mới và sửa chữa nhà ở cho hộ nghèo chỉ

là một trong 8 nội dung chi được quy định, toàn bộ Quỹ “Vì người nghèo” tập trung chi cho việc hỗ trợ xây mới và sửa chữa nhà ở cho hộ nghèo là không phù hợp với quy định. Theo Đề án 654 của tỉnh quy định: Từ nguồn huy động Quỹ “Vì người nghèo” của Ủy ban MTTQ tỉnh, mức hỗ trợ xây dựng mới 25 triệu đồng/căn, sửa chữa nâng cấp 12,5 triệu đồng/căn, dẫn đến có địa phương, đơn vị, tổ chức, cá nhân một số cấp ngành hiểu nhầm là Quỹ “Vì người nghèo” tỉnh phải chi 25 triệu đồng/căn xây dựng mới và 12,5 triệu đồng/căn sửa chữa nâng cấp,

không kể nguồn huy động đóng góp từ các tổ chức, doanh nghiệp. Từ đó, dẫn đến cái khó là nguồn Quỹ “Vì người nghèo” của các huyện, thành phố cũng hạn chế, phải thực hiện đảm bảo nội dung chi theo Quy chế vận động, quản lý và sử dụng Quỹ mà Đoàn Chủ tịch Ủy ban Trung ương MTTQ Việt Nam quy định nên việc trích Quỹ “Vì người nghèo” cấp huyện để hỗ trợ nhà ở cho người nghèo tại địa phương cũng rất khó khăn.

Năm 2018, qua rà soát, điều chỉnh, Sở Xây dựng tỉnh đã đưa ra khỏi danh mục thực hiện Đề án 654 của tỉnh 285 căn (xây mới 227 căn, sửa chữa 58 căn) với lý do các hộ đã thoát nghèo, chuyển đi nơi khác sinh sống, gia đình được hỗ trợ không có đất để làm nhà, hộ không thuộc phạm vi hỗ trợ, các địa phương đã huy động nguồn hỗ trợ từ doanh nghiệp, nhà hảo tâm.

Giai đoạn 2019 - 2020, toàn tỉnh còn 977 căn nhà cho hộ nghèo, trong đó cần xây mới 791 căn, sửa chữa 206 căn với tổng kinh phí từ nguồn xã hội hóa, Quỹ “Vì người nghèo” các cấp trong tỉnh là 17,880 tỷ đồng. Để hỗ trợ xây dựng, sửa chữa nhà ở cho hộ nghèo theo Đề án 654 được tốt nhất, Ủy ban MTTQ tỉnh đã xin ý kiến Thường trực Tỉnh ủy

và ra quyết định phân bổ hơn 1,5 tỷ đồng Quỹ “Vì người nghèo” tỉnh (từ nguồn tạm ứng ngân sách tỉnh năm 2019) hỗ trợ 3 huyện: Cát Tiên, Bảo Lâm, Di Linh để xây mới 27 căn và sửa chữa 97 căn nhà ở cho hộ nghèo tại địa phương. Mức hỗ trợ xây mới 20 triệu đồng/căn, sửa chữa 10 triệu đồng/căn. Phân bổ đợt 2 năm 2019 là 1,86 tỷ đồng hỗ trợ 4 huyện: Cát Tiên, Bảo Lâm, Di Linh, Đam Rông để xây mới 93 căn nhà ở cho hộ nghèo thuộc Đề án với mức hỗ trợ 20 triệu đồng/căn.

Trao đổi về những nhiệm vụ trọng tâm từ nay đến hết năm 2019, Ủy viên BTV Tỉnh ủy, Chủ tịch Ủy ban MTTQ tỉnh Nguyễn Trọng Ánh Đông cho biết: Chúng tôi đã và đang tập trung cao điểm phát động và tuyên truyền, vận động Tháng cao điểm “Vì người nghèo”. Phân công các thành viên trong Ban Vận động Quỹ các cấp làm việc với các cơ quan, đơn vị, tổ chức, doanh nghiệp, nhà hảo tâm... trong và ngoài tỉnh. Đây mạnh vận động chuyên biệt trong các đối tượng của MTTQ tỉnh để tăng nguồn vận động Quỹ “Vì người nghèo” các cấp; phấn đấu toàn tỉnh huy động đạt và vượt chỉ tiêu vận động 12 tỷ đồng Quỹ “Vì người nghèo” năm 2019 theo kế hoạch đề ra. Trong đó, điều tiết 70% để tập trung thực hiện 465 căn nhà cho hộ nghèo theo Đề án 654 năm 2020, thực hiện cho được 369 căn xây mới, 96 căn sửa chữa, góp phần hoàn thành Đề án trong năm 2020.

NGUYỆT THU

TRƯỜNG TIỂU HỌC TRẦN QUỐC TOÀN:

Xây dựng văn hóa ứng xử học đường

Hiệu trưởng Trường Tiểu học Trần Quốc Toàn Nguyễn Thị Thanh Mai chia sẻ: “Muốn xây dựng văn hóa học đường, trước hết giáo viên phải giúp học sinh biết và hiểu về văn hóa ứng xử trên nền tảng gia đình đã xây dựng cho con cái mình. Theo đó, văn hóa ứng xử học đường là các phép tắc đạo đức khu xử giữa những thành viên trong trường học với nhau, với môi trường xung quanh và với chính bản thân mình, được thể hiện qua thái độ, hành vi, ngôn ngữ. Các yếu tố này, phải tuân theo những chuẩn mực văn hóa, đạo đức mà cộng đồng xã hội thừa nhận. Ngoài ra, văn hóa ứng xử học đường còn thể hiện ở việc giáo viên và học sinh cùng nghiêm túc thực hiện các quy định của nhà trường, cũng như quy định của ngành. Từ sự hiểu biết về các yếu tố làm nên văn hóa ứng xử, nhà trường sẽ lựa chọn những yếu tố văn hóa phù hợp với từng lứa tuổi, từng đối tượng học sinh để xây dựng lối sống văn hóa trong trường học, góp phần hoàn thiện nhân cách, đạo đức của học sinh”.

Theo bà Nguyễn Thị Thanh Mai, trong xây dựng văn hóa ứng xử học đường, cái quan trọng nhất mà Trường Tiểu học Trần Quốc Toàn hướng đến, đó là xây dựng hành vi văn hóa.

Nói về văn hóa ứng xử học đường, bà Nguyễn Thị Thanh Mai, Hiệu trưởng Trường Tiểu học Trần Quốc Toàn (thị trấn Di Linh, huyện Di Linh) cho rằng, đây là vấn đề quan trọng, mang tính quyết định trong môi trường giáo dục. Vì vậy, nhà trường luôn nỗ lực xây dựng văn hóa ứng xử giữa thầy với thầy, giữa thầy với trò, giữa trò với trò để ứng xử với nhau trong trường học và cả ứng xử ngoài cộng đồng một cách có văn hóa.

Bởi một khi có hành vi văn hóa, tự khắc sẽ có ngôn ngữ văn hóa, thái độ văn hóa. Thậm chí, ở một số trường hợp, chỉ hành vi thôi cũng đã cho thấy yếu tố văn hóa, không cần đến thái độ và ngôn ngữ. “Tại trường tôi có em Bảo Ngọc bị bệnh Down bẩm sinh. Việc giúp em Bảo Ngọc hòa nhập với môi trường giáo dục, không thể không nhắc đến vai trò của các học sinh trong trường, cùng sự hướng dẫn, hỗ trợ của giáo viên. Chính hành vi ứng xử văn hóa của các học sinh, không kỳ thị với người khuyết tật đã đưa em Bảo Ngọc ngày càng tiến bộ, cả trong việc học tập lẫn hòa nhập với đời sống”, Hiệu trưởng Trường Tiểu học Trần Quốc Toàn Nguyễn Thị Thanh Mai tâm sự. “Như vậy, việc xây dựng văn hóa ứng xử học đường, không chỉ xây dựng lối ứng xử có văn hóa giữa những người bình thường với nhau, mà còn xây dựng hành vi văn hóa giữa những người bình thường với những người kém may mắn”, cô giáo Trần Châu Diễm

Hàng ngày, học sinh khối lớp 4 và khối lớp 5 sẽ ra tận cổng trường đón và xách cặp cho học sinh khối lớp 1 và khối lớp 2. Ảnh: T.Chu

Phương, giáo viên Trường Tiểu học Trần Quốc Toàn nói thêm. Một giáo viên khác, cô giáo Lê Thị Lương cho hay: “Hành vi văn hóa trong học đường còn là sự nhường nhịn, chia sẻ giữa những học sinh lớp trên với những học sinh lớp dưới”. Cô giáo Lương nêu ví dụ: “Trong giờ

ra chơi, các học sinh khối lớp 4 và khối lớp 5 (khoảng 300 em) không ai bảo ai nhưng tất cả đều chủ động nhường các học sinh khối lớp 1 và khối lớp 2 (trên 400 em) đi vệ sinh trước. Tầm 10 phút sau, khi các học sinh khối lớp 1 và khối lớp 2 đã đi vệ sinh xong, các học sinh khối lớp

4 và khối lớp 5 ai có nhu cầu đi vệ sinh thì mới thực hiện. Bởi, nếu cùng đi vệ sinh một lượt thì chắc chắn các học sinh khối lớp 4 và khối lớp 5 sẽ giành hết chỗ dẫn đến việc các học sinh khối lớp 1 và khối lớp 2 không còn chỗ. Tương tự, vào giờ tan trường, tất cả các lớp từ lớp 1 đến lớp 5, các học sinh nam cũng đều chủ động ưu tiên dành lối đi cho các học sinh nữ về trước”.

Theo cô giáo Lương, qua những việc làm nhỏ như vậy, sẽ giúp học sinh dần hình thành thói quen ứng xử có văn hóa, sống có trách nhiệm hơn với gia đình, nhà trường và xã hội. “Có thể thấy, việc xây dựng văn hóa ứng xử học đường đã tạo chuyển biến căn bản về ứng xử văn hóa của cả giáo viên và học sinh. Thầy giáo, cô giáo thì gương mẫu, chuẩn mực trong thái độ và hành vi giao tiếp, tôn trọng đồng nghiệp, hết lòng vì học sinh. Học sinh thì kính trọng thầy, cô giáo, lễ phép với người lớn tuổi, thân thiện, giúp đỡ bạn bè”, Hiệu trưởng Trường Tiểu học Trần Quốc Toàn Nguyễn Thị Thanh Mai trao đổi.

Sự thay đổi tích cực đó, giúp học sinh và giáo viên tạo ra môi trường giáo dục an toàn, thân thiện, lành mạnh, đúng như câu khẩu hiệu: “Mỗi ngày đến trường là một ngày vui!”.

TRỊNH CHU

Ưu tiên chăm sóc sức khỏe người cao tuổi

Tổng số người cao tuổi từ 60 tuổi trở lên của toàn tỉnh là 141.258 người, chiếm tỷ lệ 10,75% dân số; tổng số hội viên người cao tuổi là 81.027 hội viên, chiếm tỉ lệ 83% người cao tuổi. Công tác chăm sóc sức khỏe cho người cao tuổi được thực hiện theo hướng của Chương trình mục tiêu Y tế - Dân số giai đoạn 2016 - 2020. Từng bước xây dựng mô hình chăm sóc sức khỏe dài hạn, mô hình chăm sóc sức khỏe tại cộng đồng, các đơn vị nuôi dưỡng, các cơ sở tập trung, trung tâm bảo trợ xã hội... cho người cao tuổi; tư vấn, khám sàng lọc, chăm sóc và phát hiện bệnh sớm cho người cao tuổi. Đa dạng hóa các dịch vụ chăm sóc sức khỏe người cao tuổi nói riêng; phát triển thị trường dịch vụ chăm sóc sức khỏe người cao tuổi; cải thiện tình trạng sức khỏe cho người cao tuổi tại 12 huyện, thành phố với 147/147 xã, phường, thị trấn.

Bà Dương Thị An - Phó Giám đốc Trung tâm Bảo trợ xã hội Lâm Đồng cho biết, hiện nay có gần 70 người cao tuổi neo đơn, khuyết tật được chăm sóc thể chất và sức khỏe tại đây. Trung tâm Bảo trợ xã hội tỉnh quan tâm đến người cao tuổi qua các hoạt động rèn luyện thân thể bằng các bài tập thể dục buổi sáng và tập dưỡng sinh theo hướng dẫn của Bộ Y tế. Đưa đối tượng đi khám sức khỏe định kỳ tại Bệnh viện Đa khoa tỉnh. Tổ chức khám bệnh, kê đơn thuốc cho đối tượng tâm thần và người cao tuổi bệnh nặng. Đồng thời, hàng tháng phối hợp với Trạm Y tế Phường 8, Đà Lạt nhận thuốc cho đối tượng tâm thần, hiện tại có 34 đối tượng tâm thần được chăm sóc, phần lớn là người cao

Hoạt động chăm sóc sức khỏe người cao tuổi nằm trong Dự án Dân số và phát triển thuộc Chương trình Mục tiêu Y tế - Dân số được triển khai từ Trung ương đến địa phương. Theo Sở Y tế Lâm Đồng, trong 3 năm qua, hoạt động chăm sóc sức khỏe người cao tuổi được thực hiện đồng bộ các nội dung như: tư vấn, khám sàng lọc, chăm sóc và phát hiện bệnh sớm, cải thiện tình trạng sức khỏe, tiến tới lập hồ sơ quản lý sức khỏe điện tử cho người cao tuổi.

Trung tâm Bảo trợ xã hội tỉnh tổ chức gặp mặt sinh hoạt văn nghệ và mừng thọ các cụ cao tuổi.

tuổi. Đảm bảo thực hiện tốt chế độ nuôi dưỡng và sinh hoạt cho tất cả các đối tượng, trong đó có người cao tuổi. Các dịp ngày lễ, tết, ngày nghỉ cuối tuần và ngày sinh nhật của các đối tượng, Trung tâm tổ chức sinh hoạt văn nghệ, tặng quà chúc mừng, chúc thọ, tạo không khí đầm ấm, vui vẻ cho các đối tượng người cao tuổi sinh sống tại Trung tâm như mái nhà chung. Hiện tại có 14 người cao tuổi bị bệnh nặng đang nằm một chỗ đều được quan tâm chăm sóc. Trung tâm ưu tiên tuyển dụng điều dưỡng, y sĩ đa khoa để có kỹ năng chăm sóc sức khỏe cho người cao tuổi và trẻ em. Khi người cao tuổi bệnh nặng được Trung tâm đưa đi bệnh viện chữa trị và khi qua đời được Trung tâm lo

hậu sự cho họ.

Đề án Chăm sóc sức khỏe người cao tuổi trên địa bàn tỉnh Lâm Đồng giai đoạn 2018 - 2020 nhằm đáp ứng nhu cầu chăm sóc sức khỏe người cao tuổi thích ứng với giai đoạn già hóa dân số, góp phần thực hiện Chương trình hành động quốc gia về người cao tuổi, Chiến lược Dân số và Sức khỏe sinh sản, Chiến lược quốc gia bảo vệ, chăm sóc và nâng cao sức khỏe Nhân dân.

Mục tiêu cụ thể đến năm 2020: Nâng cao nhận thức, tạo môi trường xã hội đồng thuận và phong trào toàn xã hội tham gia chăm sóc sức khỏe người cao tuổi. Các chỉ tiêu cụ thể: đảm bảo 100% lãnh đạo, các cấp ủy đảng, chính quyền, ban, ngành,

đoàn thể được cung cấp thông tin về già hóa dân số, thực trạng, nhu cầu chăm sóc sức khỏe người cao tuổi; ban hành văn bản chỉ đạo, kế hoạch về chăm sóc sức khỏe người cao tuổi. Có 90% người cao tuổi hoặc người thân trực tiếp chăm sóc người cao tuổi biết thông tin về già hóa dân số, quyền được chăm sóc sức khỏe của người cao tuổi và các kiến thức chăm sóc sức khỏe người cao tuổi. Nâng cao sức khỏe của người cao tuổi trên cơ sở nâng cao kiến thức, kỹ năng tự chăm sóc sức khỏe và tăng khả năng tiếp cận dịch vụ chăm sóc sức khỏe ban đầu của người cao tuổi: 60% người cao tuổi có khả năng tự chăm sóc, được cung cấp kiến thức, kỹ năng tự chăm sóc sức khỏe; 60%

người cao tuổi được khám sức khỏe định kỳ ít nhất một lần/năm và được lập hồ sơ theo dõi, quản lý sức khỏe. Đáp ứng đầy đủ nhu cầu khám, chữa bệnh của người cao tuổi với chất lượng ngày càng cao, chi phí và hình thức phù hợp (tại các cơ sở y tế, tại nhà...): 80% người cao tuổi khi bị bệnh được tiếp cận dịch vụ chăm sóc sức khỏe; 90% bệnh viện tuyến tỉnh (trừ Bệnh viện Nhi Lâm Đồng) có tổ chức Khoa Lão khoa hoặc dành một số giường để điều trị người bệnh là người cao tuổi; trên 90% người cao tuổi có thể bảo hiểm y tế. Đáp ứng nhu cầu chăm sóc sức khỏe dài hạn của người cao tuổi tại gia đình, cộng đồng và trong các cơ sở khám, chữa bệnh: 90% người cao tuổi không có khả năng tự chăm sóc, được chăm sóc sức khỏe bởi gia đình và cộng đồng. Người cao tuổi cô đơn không nơi nương tựa, không còn khả năng tự chăm sóc, không có người trợ giúp tại nhà được chăm sóc tại các cơ sở bảo trợ xã hội hoặc cơ sở y tế.

Theo kế hoạch triển khai đề án, từ nay đến năm 2020 tập trung chăm sóc sức khỏe người cao tuổi tại cộng đồng; tăng cường các hoạt động truyền thông thay đổi hành vi; tổ chức khám sức khỏe định kỳ, lập hồ sơ quản lý sức khỏe người cao tuổi tại trạm y tế xã; tăng cường năng lực khám chữa bệnh cho người cao tuổi của các cơ sở y tế; thực hiện BHYT trong chăm sóc sức khỏe người cao tuổi theo hướng dẫn; xây dựng tổ chức, quản lý chăm sóc sức khỏe người cao tuổi; nhân bản tài liệu và tổ chức đào tạo về chăm sóc sức khỏe người cao tuổi; xây dựng phong trào xã, phường phù hợp với người cao tuổi.

AN NHIÊN

Tăng cường phát triển đối tượng tham gia bảo hiểm y tế

Theo ông Đậu Tú Lan - Giám đốc Bảo hiểm Xã hội (BHXH) tỉnh Lâm Đồng, tính đến hết ngày 31/10/2019, tổng số người tham gia BHYT trên địa bàn là 1.090.272 người (đã bao gồm thân nhân sỹ quan quân đội, thân nhân công an và lực lượng vũ trang), đạt tỷ lệ bao phủ BHYT 83,91% (chỉ tiêu bao phủ BHYT năm 2019 do Thủ tướng Chính phủ giao là 86,3%), còn thiếu 2,39% với 31.054 người. Trong đó, có một số địa phương đã hoàn thành sớm chỉ tiêu bao phủ BHYT theo Quyết định 2585/QĐ-UBND của Chủ tịch UBND tỉnh giao như: huyện Di Linh, Đà Têh, Cát Tiên. Bên cạnh đó, một số địa phương có tỷ lệ bao phủ BHYT thấp như: TP Đà Lạt, Bảo Lộc, huyện Lạc Dương, Đam Rông, Đức Trọng, Bảo Lâm, Lâm Hà, Đơn Dương, Đa Huoai.

Một số nhóm đối tượng tăng so với năm trước như: Đối tượng hộ gia đình tham gia BHYT tăng 8.802 người; hộ nông lâm có mức sống trung bình (NLCMSTB) tăng 6.012 người. Tuy đối tượng BHYT hộ gia đình có tăng, nhưng tại một số địa phương lại để đối tượng này giảm, trong khi đây là nhóm đối tượng phát triển bền vững cần hướng đến.

Đối tượng học sinh, sinh viên (HSSV) tham gia BHYT còn thấp,

Tại hội nghị tăng cường công tác phát triển đối tượng tham gia bảo hiểm y tế (BHYT) 2 tháng cuối năm 2019 trên địa bàn tỉnh do đồng chí Phan Văn Đa - Phó Chủ tịch UBND tỉnh chủ trì, đã có nhiều giải pháp được đưa ra.

tính đến hết tháng 10/2019, có 255.967 HSSV có thẻ BHYT, đạt 94,63% trên tổng số 270.483 HSSV đang theo học tại các cơ sở giáo dục trên địa bàn tỉnh. Số học sinh theo học tại các trường cấp 1, cấp 2 có tỷ lệ tham gia trên 97%; các trường cấp 3, cao đẳng và đại học đạt trên 93,6%. Thực hiện tốt BHYT HSSV có TP Đà Lạt (99,9%, chỉ tính học sinh cấp 1, 2, 3 trên địa bàn thành phố), huyện Đơn Dương (đạt 99,77%), Lâm Hà (99,84%), Đà Têh (99,3%), Lạc Dương (98,38%), huyện Lâm Hà và Đà Têh đạt 99,6%. Bên cạnh đó, một số huyện có tỷ lệ học sinh cấp 3 tham gia BHYT thấp như: Đức Trọng (79%), TP Bảo Lộc (93,2%), Bảo Lâm (88,8), Cát Tiên (89,6%). Đến nay, còn 5,37% HSSV chưa tham gia BHYT, tương đương 14.517 người, tương đương 1,2% độ bao phủ BHYT; trong đó, còn 5.974 sinh viên các trường đại học và cao đẳng chưa tham gia BHYT.

Có nhiều nguyên nhân khiến tỷ lệ bao phủ BHYT trên địa bàn tỉnh còn thấp, cụ thể là do: Một số địa phương lập danh sách cấp thẻ BHYT cho

đối tượng thuộc hộ nghèo, hộ cận nghèo, người sinh sống ở vùng kinh tế - xã hội khó khăn và đặc biệt khó khăn, trẻ em dưới 6 tuổi... chưa đầy đủ, còn bỏ sót. Bên cạnh đó, một số nhà trường vẫn chưa thực sự quyết liệt thực hiện BHYT HSSV đảm bảo 100% HSSV tham gia BHYT. Mặc dù đã được UBND tỉnh hỗ trợ thêm 40% (đối tượng chỉ còn đóng 30%) mức đóng BHYT, tuy nhiên, đối tượng hộ NLCMSTB có nhận thức chưa cao, vẫn còn trông chờ, ỷ lại sự hỗ trợ của Nhà nước; mặt khác, một số địa phương khi xét duyệt hộ NLCMSTB còn để người dân đang tham gia BHYT hộ gia đình (tức là đã có thẻ BHYT) chuyển sang tham gia BHYT hộ NLCMSTB làm cho tỷ lệ bao phủ BHYT không tăng mà chỉ dịch chuyển đối tượng tham gia từ nhóm tự đóng sang được ngân sách địa phương hỗ trợ thêm mức đóng, điều này dẫn đến tăng chi ngân sách của địa phương nhưng không đạt mục đích tăng hỗ trợ người dân thiếu khả năng tham gia BHYT và tăng tỷ lệ bao phủ BHYT.

Thêm vào đó, một số cấp ủy, chính

quyền địa phương chưa quan tâm chỉ đạo, kiểm tra, đôn đốc thực hiện chính sách BHYT. UBND một số xã, phường, thị trấn chưa quyết liệt trong việc kiểm tra, đôn đốc, chỉ đạo các đại lý thu trên địa bàn trong việc quản lý và phát triển đối tượng để hoàn thành chỉ tiêu được giao; đa số các đại lý thu còn thụ động trong việc tiếp cận người dân để vận động tham gia BHYT hộ gia đình. Mặt khác, chất lượng khám bệnh, chữa bệnh ở một số cơ sở y tế chưa đáp ứng yêu cầu của người dân...

Để tập trung phát triển đối tượng tham gia BHYT các tháng còn lại của năm 2019, Phó Chủ tịch UBND tỉnh Phan Văn Đa đã giao nhiệm vụ cụ thể cho các sở, ngành và UBND các huyện, thành phố. Trong đó, tập trung vào các giải pháp như: Tăng cường công tác tuyên truyền, phổ biến chính sách BHXH, BHYT. Cụ thể, trong 2 tháng còn lại của năm, tập trung mở các đợt ra quân (tối thiểu 1 tháng 2 lần) tại tất cả các địa bàn trong tỉnh. UBND các huyện, thành phố chỉ đạo UBND các xã, phường, thị trấn phối hợp với cơ quan BHXH, Bưu điện huyện, thành phố và các đại lý thu trên địa bàn đến trực tiếp từng hộ gia đình để tuyên truyền chính sách BHXH, BHYT và vận động người dân tham gia BHXH tự nguyện, BHYT hộ gia đình; tiếp tục

tổ chức hội nghị tuyên truyền, đối thoại chính sách BHXH, BHYT trực tiếp với người dân tại các điểm dân cư. Mặt khác, rà soát các đối tượng được ngân sách Nhà nước đóng và hỗ trợ đóng BHYT, nhất là đối tượng trẻ em dưới 6 tuổi vì hiện nay đối tượng này đang thấp hơn so với năm 2018 là 1.637 thẻ BHYT (Bảo Lộc giảm 461 thẻ, Di Linh giảm 457 thẻ, Đức Trọng giảm 261 thẻ, Đà Lạt giảm 207 thẻ...), trong khi hàng năm số thẻ BHYT cấp cho trẻ em dưới 6 tuổi đều tăng. Đồng thời, quyết liệt chỉ đạo các trường học thực hiện tốt BHYT HSSV, đảm bảo 100% HSSV tham gia BHYT kể cả các trường đại học và cao đẳng. Trong đó, quan tâm đối với học sinh vào lớp 1 tham gia BHYT, do số thẻ BHYT trẻ em dưới 6 tuổi hết hạn sử dụng từ ngày 1/10/2019 có số lượng lớn. Đảm bảo 100% hội viên và gia đình hội viên của các tổ chức, hội, đoàn thể tham gia BHYT.

Phó Chủ tịch UBND tỉnh cũng lưu ý, đảng viên, công chức, viên chức phải là những người đi đầu trong thực hiện chính sách của Đảng, pháp luật của Nhà nước; đảm bảo cán bộ, công chức, viên chức trong các cơ quan, ban ngành của tỉnh có 100% thành viên trong gia đình có thẻ BHYT...

BHXH

KHU DỰ TRỮ SINH QUYỂN THẾ GIỚI LANG BIANG BẢO TỒN VÀ PHÁT HUY

Đa dạng sinh học (ĐDSH) là mối quan tâm ngày càng đặc biệt của thế giới. Với tính ĐDSH lớn nhất Đông Nam Á, sự hỗ trợ đặc lực của các tổ chức khoa học, Khu Dự trữ Sinh quyển thế giới Lang Biang (KDTSQ Lang Biang) đã và đang nỗ lực quản trị tài nguyên thiên nhiên bền vững nơi đây.

Giám sát đa dạng sinh học

KDTSQ Lang Biang thuộc Vườn Quốc gia Bidoup - Núi Bà, được UNESCO công nhận ngày 9/6/2015. KDTSQ có diện tích 275.439 ha, là một trong 9 KDTSQ ở Việt Nam, là KDTSQ đầu tiên tại Tây Nguyên và là một trong 4 trung tâm ĐDSH quốc gia, nơi bảo tồn đa dạng nguồn gen, sinh cảnh và nhiều loài động, thực vật quý hiếm. Thông tin từ ông Nomura Takuya - Điều phối viên Dự án Quản lý tài nguyên bền vững (SNRM) - Hợp phần 3, mật độ phủ xanh rừng của KDTSQ Lang Biang có xu hướng giảm ở vùng lõi và vùng đệm. Cụ thể, diện tích không có rừng 344 ha năm 1990 và 3.381 ha năm 2010; diện tích rừng thưa 1.497 ha năm 1990 và 16.634 ha năm 2010. Cùng đó, thảm thực vật ở vùng lõi, vùng đệm của KDTSQ cũng có xu hướng giảm từ 1990-2017; đặc biệt, đất canh tác tăng 3.635 ha trong giai đoạn 1990-2017 (53 ha vùng lõi, 3.582 ha vùng đệm).

Trước tình trạng này, Cơ quan Hợp tác quốc tế Nhật Bản (JICA) đã phối hợp chặt chẽ với KDTSQ Lang Biang triển khai Dự án SNRM nói trên. Theo đó, tăng cường năng lực cho chủ rừng thông qua áp dụng công nghệ mới để xác định các điểm nóng nơi lấn chiếm có thể xảy ra và ưu tiên cho hoạt động bảo vệ rừng. Tổng cộng có 44,76 ha được xác định là khu vực điểm nóng ở 7 thôn. Trong gần 3 năm (2017-2019), giám sát ĐDSH để quản lý,

Đại biểu dự hội nghị về KDTSQ Lang Biang thưởng thức sản phẩm nấm do các hộ dân được Dự án hỗ trợ trồng.

các hoạt động được triển khai như giao khoán các nhóm hộ dân bảo vệ, xác định ranh giữa lấn chiếm và rừng... Điều tra cơ bản ĐDSH (ghi nhận đến 2017 có 1.966 loài thực vật, 98 loài thú, 386 loài chim, 111 loài bò sát, 83 loài lưỡng cư, 53 loài cá và 74 loài côn trùng). Cùng phát triển hệ thống giám sát ĐDSH, Dự án tổ chức các hoạt động liên quan giám sát như mở các khóa tập huấn kỹ thuật hiện trường trên tuyến, ô định vị; quản lý cơ sở dữ liệu; sử dụng máy bay ảnh; xây dựng số tay quản trị... Chỉ riêng giám sát định kỳ bằng máy bay ảnh, các chuyên gia và nhà quản lý đã thu thập được 40 loài được định danh qua 2 đợt. Dữ liệu ĐDSH của KDTSQ Lang Biang được chia sẻ vào hệ thống ĐDSH quốc gia. Những hoạt động này đều hướng đến mục tiêu giám sát sự khỏe mạnh của các hệ sinh thái rừng quan trọng, cung cấp dữ liệu với độ khoa học cao về thay đổi ĐDSH và thích ứng cho người quản lý nhằm hạn chế tác động tiêu cực. Ngoài Tổ chức JICA, các nhà khoa học khác đến từ Trường Đại học Đà Lạt, Viện Nghiên cứu Động vật

hoang dã và sở thú Leibniz (CHLB Đức), Cơ quan Hợp tác quốc tế GIZ của Đức, Tổ chức Phát triển bền vững Hà Lan (SNV), Viện Sinh thái học miền Nam,... cung cấp nhiều thông tin đã ghi nhận và tiếp tục nghiên cứu về ĐDSH rất phong phú của KDTSQ Lang Biang.

Phát huy đa dạng sinh học

Song song hoạt động giám sát ĐDSH phải thực hiện liên tục và thường xuyên theo Luật Lâm nghiệp, cần có nhiều hoạt động đồng thời khác, đặc biệt là việc phát huy ĐDSH. Tổ chức JICA cho biết, hiện nguồn lực của đơn vị triển khai (Sở NN&PTNT, Sở TN&MT Lâm Đồng, Vườn Quốc gia Bidoup - Núi Bà) còn hạn chế. Hệ thống giám sát ĐDSH của SNRM phải được tích hợp với chương trình quản lý rừng bền vững của Vườn Bidoup - Núi Bà. Mặt khác, tăng cường tìm kiếm và hợp tác với các nhà tài trợ quốc tế, doanh nghiệp, viện nghiên cứu...

Để thực hiện hiệu quả bảo tồn và phát triển, phát triển để bảo tồn, Phó Ban Quản lý (BQL) KDTSQ

Lang Biang Lê Văn Hương rất mong được chia sẻ từ ngành Du lịch tỉnh Lâm Đồng. Phát triển du lịch sinh thái là hiện thực hóa giá trị bền vững của tài nguyên rừng. Đồng quan điểm này, Giáo sư Nguyễn Hoàng Trí - Chủ tịch Ủy ban quốc gia Con người và Sinh quyển (MAB) Việt Nam cho rằng: Giá trị, sự nổi tiếng của KDTSQ đem lại nhiều ý nghĩa lớn, trong đó phát triển lĩnh vực du lịch và các sản phẩm gắn với sự nổi tiếng sẽ góp phần quan trọng đối với phát triển kinh tế của địa phương. Đánh giá về hoạt động nổi bật của KDTSQ Lang Biang, GS Trí nhận xét, đó là triển khai giáo khoán quản lý, bảo vệ rừng từ chi trả dịch vụ môi trường rừng 166.995 ha tại 47 đơn vị chủ rừng nhà nước, doanh nghiệp và cộng đồng 3 huyện với 100 tỷ đồng. Hệ quả tích cực của hoạt động này là ngoài tăng thu nhập cho người dân, mỗi người dân đều có trách nhiệm bảo tồn, và không chỉ hôm nay mà trao truyền ý thức đối với các thế hệ mai sau.

Mặc dù KDTSQ Lang Biang có tính ĐDSH cao nhất khu vực Đông

Nam Á nhưng ai cũng nhận thấy là KDTSQ luôn đối diện những khó khăn và thách thức trong công tác bảo tồn. Theo ông Hiro Miyazono - Cố vấn trưởng Dự án SNRM Việt Nam: Để mỗi KDTSQ quản lý tốt, quan trọng là sự hợp tác hỗ trợ từ chính quyền địa phương. Ông đánh giá cao tỉnh Lâm Đồng và Vườn Quốc gia Bidoup - Núi Bà đã tích cực phối hợp với JICA rất nhiệt tình và có hiệu quả, vì vậy mong muốn tiếp tục phát huy nhiều sự hợp tác này. Mặt khác, theo ông Hiro, để nâng tầm, không chỉ hợp tác giữa các KDTSQ ở Việt Nam mà cần mở rộng hợp tác các KDTSQ ở các quốc gia khác, trong đó có Nhật Bản. Dự án SNRM Việt Nam sắp hết pha 1, do đó, phía Việt Nam cần nghiên cứu có thể xây dựng pha 2 theo hướng chú trọng sự hợp tác mở rộng nói trên. Theo ông Vũ Xuân Thôn, Giám đốc BQL Dự án Lâm nghiệp Trung ương, thuộc Bộ NN&PTNT (cơ quan quản lý các dự án vốn ODA liên quan đến bảo tồn tài nguyên rừng), trong tháng 12 tới Bộ sẽ trình Thủ tướng xem xét pha 2.

Ghi nhận những kết quả bảo tồn, Phó Chủ tịch UBND tỉnh Lâm Đồng, Trưởng BQL KDTSQ Lang Biang, TS Phạm S thống nhất cao những ý kiến đề xuất từ các chuyên gia và nhà khoa học. Ông đề nghị Vườn Quốc gia Bidoup - Núi Bà, KDTSQ Lang Biang và Sở NN&PTNT Lâm Đồng đưa đề án bảo tồn vào chương trình bảo vệ và phát triển rừng bền vững của tỉnh và triển khai đầu năm 2020. Cùng đó, các sở, ngành và địa phương liên quan tiếp tục xây dựng, tham mưu để tiến hành các hoạt động sắp tới như: hội thảo khoa học quy mô lớn về bảo tồn ĐDSH tại Lâm Đồng; tiến tới xây dựng thành phố Đà Lạt cảnh quan; lồng ghép các chương trình, dự án để tiếp tục pha 2, trong đó KDTSQ ở Lâm Đồng sẽ tiên phong kết nối với KDTSQ ở Nhật Bản...

MINH ĐẠO

VỤ LÚNG TÚNG XÁC ĐỊNH RANH ĐẤT Ở KQH BẠCH ĐẰNG - NGÔ QUYỀN

Tự khắc phục tháo dỡ phần công trình vi phạm

Sau khi Báo Lâm Đồng có bài phản ánh vụ việc người dân có đơn thư khiếu nại, tố cáo đòi lại đất thông hành địa dịch, chủ nhà A66a Khu Quy hoạch Bạch Đằng - Ngô Quyền (Phường 6, TP Đà Lạt) đã chủ động khắc phục, tháo dỡ toàn bộ phần công trình vi phạm trên phần đất thông hành thuộc khu dân cư...

Ông Hoàng Văn Thanh, chủ nhà A66a Khu Quy hoạch Bạch Đằng - Ngô Quyền cho biết, gia đình ông không lấn chiếm đất công sản như người dân phản ánh, diện tích nhà, đất trên là do gia đình mua lại của vợ chồng ông

Nguyễn Trọng Luyện và bà Phạm Thị Thu Hằng vào tháng 12/2015. Diện tích thực tế khi mua là 242 m², trong đó đất theo sổ là 129,65 m², thuộc thửa đất số 851, tờ bản đồ số 1 (C69-1). Trên đất có một căn nhà xây, gồm 1 trệt, một lầu, với diện tích xây dựng khoảng 124 m²; có công, hàng rào theo hiện trạng. Và người bán cam kết nếu có tranh chấp sẽ chịu hoàn toàn trách nhiệm.

Cũng theo ông Thanh, việc mua bán có giấy tờ (giấy viết tay, chưa có công chứng - Pv) nên vừa qua gia đình ông Thanh có dựng nhà tạm để làm ga ra xe, khi bị người dân phản ứng thì gia đình đã dừng

lại. Ông Thanh cũng giải bày, vụ việc dựng nhà tạm làm gara xe khi bị người dân phản ứng xảy ra ngày 12/10, khi đó ông đi công tác ở Hà Nội nên không có chuyện ông thách thức người dân và dư luận.

Sau khi báo chí phản ánh, ông Thanh nhận thấy việc dựng nhà tạm mà chưa xin phép là sai nên đã cho tháo dỡ toàn bộ phần công trình trên. Tuy công trình nhà tạm đã được tháo dỡ, nhưng hàng rào và bể chứa nước gia đình ông Thanh xây dựng trên đất công hiện vẫn còn.

Trong khi đó, ông Nguyễn Trọng Luyện cho biết, gia đình

không bán phần đất công hiện do gia đình ông Thanh rào chắn, xây công trình bê nước trái phép. Ông Luyện cho rằng, phần đất này trước đây còn trống nên gia đình ông đã tận dụng trồng rau để cải thiện bữa ăn, ông Thanh phải biết chuyện này, khi Nhà nước cần thì phải trả lại cho Nhà nước vì đó là đất công sản sử dụng vào mục đích thông hành. Ông Luyện khẳng định chỉ bán cho ông Thanh một căn nhà và phần đất đã được cấp sổ là 129,65 m² tại địa chỉ A66a.

Liên quan vụ việc, người dân ở Khu Quy hoạch Bạch Đằng - Ngô Quyền tiếp tục đặt câu hỏi nghi vấn: "Có không sự bao

che, lợi ích nhóm, hay buông lỏng công tác quản lý?". Bởi Nhà nước chỉ giao đất có thu tiền cho diện tích 129,65 m² (ghi rõ tại Giấy Chứng nhận quyền sử dụng đất, quyền sở hữu nhà ở và tài sản gắn liền với đất cấp cho ông Nguyễn Trọng Luyện thửa số 851, tờ bản đồ số 1 - BC852063). Vậy nhưng suốt 3 năm qua, người dân gửi đơn khiếu nại, tố cáo nhưng vụ việc vẫn không được giải quyết thỏa đáng. Câu hỏi vì sao, chỉ có UBND Phường 6 và các cơ quan chức năng của TP Đà Lạt mới có thể trả lời thỏa đáng cho người dân.

THỤY TRANG

QUỐC TẾ

WB: Việt Nam có thể trở thành hình mẫu cho các nước đang phát triển

Chủ tịch Quốc hội Nguyễn Thị Kim Ngân tiếp Giám đốc Quốc gia Ngân hàng Thế giới tại Việt Nam Ousmane Dione.

Chiều 11/11, tại Nhà Quốc hội, Chủ tịch Quốc hội Nguyễn Thị Kim Ngân đã tiếp Giám đốc Quốc gia Ngân hàng Thế giới (WB) tại Việt Nam Ousmane Dione.

Chủ tịch Quốc hội Nguyễn Thị Kim Ngân bày tỏ vui mừng gặp lại Giám đốc Ousmane Dione; đồng thời đánh giá cao vai trò của WB trong hợp tác toàn diện với Việt Nam và có nhiều đóng góp cho sự phát triển của Việt Nam trong thời gian qua.

Chủ tịch Quốc hội đánh giá cao kết quả Hội nghị về báo cáo nghiên cứu của Ngân hàng Thế giới về "Các yếu tố ảnh hưởng đến sự phát triển kinh tế - xã hội của đồng bào dân tộc thiểu số tại Việt Nam" được tổ chức ngày 7/11 vừa qua tại Nhà Quốc hội; cảm ơn WB đã luôn gắn bó với Quốc hội Việt Nam trong nhiều hoạt động hợp tác cụ thể; tin tưởng, WB sẽ tiếp tục đồng hành với Quốc hội Việt Nam trong việc xây dựng và giám sát thực hiện các chính sách đối với vùng dân tộc thiểu số.

Giám đốc Ousmane Dione cảm ơn Chủ tịch Quốc hội Nguyễn Thị Kim Ngân đã dành thời gian cho cuộc tiếp. Với vai trò là Giám đốc quốc gia của WB, ông Ousmane Dione cho rằng Việt Nam có cơ hội phát triển kinh tế mạnh mẽ trong thời gian tới. Và như vậy, Việt Nam sẽ có điều kiện để thực hiện hiệu quả, toàn diện hơn công cuộc xóa đói giảm nghèo, cải thiện cuộc sống người dân, nhất là đối với vùng dân tộc thiểu số.

Làm được như vậy, Giám đốc Ousmane

Dione cho rằng, Việt Nam sẽ trở thành hình mẫu cho các quốc gia đang phát triển và chứng minh được rằng cùng với tăng trưởng, phát triển kinh tế, chúng ta hoàn toàn có thể đạt được mục tiêu phát triển bao trùm cho mọi người dân.

WB không chỉ là ngân hàng cấp vốn thực hiện các dự án mà còn có bề dày kinh nghiệm có thể chia sẻ với Quốc hội Việt Nam trong quá trình xem xét, quyết định các chính sách phát triển quốc gia cũng như các chính sách liên quan đến người dân.

Nhấn mạnh điều này và từ kinh nghiệm phối hợp với các cơ quan của Quốc hội tổ chức thành công Hội nghị "Các yếu tố ảnh hưởng đến sự phát triển kinh tế - xã hội của đồng bào dân tộc thiểu số tại Việt Nam" vừa qua, Giám đốc Ousmane Dione đề xuất WB sẵn sàng tổ chức các hội nghị chuyên đề để chia sẻ thêm thông tin, kinh nghiệm với các đại biểu Quốc hội.

Tại cuộc tiếp, Chủ tịch Quốc hội Nguyễn Thị Kim Ngân và Giám đốc Ousmane Dione cũng đã trao đổi cụ thể một số vấn đề liên quan đến việc hoàn thiện khuôn khổ pháp lý về xây dựng thị trường chứng khoán, phát triển thị trường vốn, thúc đẩy hợp tác theo hình thức đối tác công-tư, các biện pháp thúc đẩy huy động vốn cho các dự án của ngành điện, những khó khăn, thách thức và các vấn đề cần giải quyết vì sự phát triển bền vững của Đồng bằng sông Cửu Long, khắc phục tình trạng giải ngân vốn đầu tư công chậm... **TTXVN**

Thúc đẩy các hoạt động hợp tác quốc phòng giữa Việt Nam và Nhật Bản

Chiều 11/11, tại Trụ sở Bộ Quốc phòng, Thượng tướng Nguyễn Chí Vịnh, Ủy viên Trung ương Đảng, Ủy viên Thường vụ Quân ủy Trung ương, Thứ trưởng Bộ Quốc phòng đã tiếp Đoàn sỹ quan Bộ Quốc phòng Nhật Bản.

Đoàn do Thiếu tướng Endo Makoto, Trưởng Bộ môn Bộ binh, Trường Đào tạo sỹ quan tham mưu Fujii, Lực lượng Tự vệ mặt đất làm trưởng đoàn sang tham gia Giao lưu Quốc phòng Việt Nam-Nhật Bản lần thứ 11.

Giao lưu Quốc phòng Việt Nam-Nhật Bản lần thứ 11 được Quý Hòa bình Sasakawa (Nhật Bản) tài trợ.

Nhân dịp này, Thượng tướng Nguyễn Chí Vịnh cảm ơn Quý Hòa bình Sasakawa

đã triển khai và xúc tiến nhiều chương trình giao lưu quốc phòng trong những năm qua.

Thượng tướng Nguyễn Chí Vịnh mong muốn trong thời gian tới, Quý tiếp tục triển khai nhiều hoạt động giao lưu, hợp tác hiệu quả hơn nữa trong lĩnh vực quốc phòng giữa Việt Nam và Nhật Bản, qua đó góp phần thúc đẩy các hoạt động hợp tác quốc phòng giữa hai nước ngày càng thực chất và hiệu quả hơn.

Phát biểu tại buổi tiếp, Thiếu tướng Endo Makoto cảm ơn sự đón tiếp của Thượng tướng Nguyễn Chí Vịnh; bày tỏ mong muốn trong thời gian tới Việt Nam-Nhật Bản sẽ tăng cường, gắn kết hơn nữa về hợp tác song phương, đặc biệt là hợp tác quốc phòng. **TTXVN**

LỜI CẢM TẠ

Cha, ông, ông cô của chúng tôi là Cụ Hoàng Sỹ Tâm, sinh năm 1919, Huy hiệu 70 năm tuổi Đảng.

Quê quán xã Song Giang, huyện Gia Bình, tỉnh Bắc Ninh. Do tuổi cao sức yếu, mặc dù đã được con, cháu, anh, em nội, ngoại và các y, bác sĩ Bệnh viện Đa khoa Lâm Đồng tận tình chăm sóc, cứu chữa nhưng Cụ đã tạ thế vào hồi 8 giờ 00 phút ngày 9/11/2019 (nhằm ngày 13 tháng 10 năm Kỷ Hợi). Hòa táng tại Nghĩa trang Du Sinh.

Ban Tổ chức tang lễ và gia đình xin trân trọng cảm ơn các đồng chí lãnh đạo các cơ quan Trung ương, các đồng chí nguyên lãnh đạo, lãnh đạo: Tỉnh ủy, HĐND, UBND, UBMTTQVN tỉnh Lâm Đồng; các sở, ban, ngành, đoàn thể, địa phương; các gia đình thông gia, cùng toàn thể họ hàng, thân bằng quyến thuộc, bạn bè thân hữu gần xa, bà con lối xóm... đã gửi điện, vòng hoa, phúng điếu, chia buồn, tiễn đưa linh cữu của cha, ông, ông cô của chúng tôi đến nơi an nghỉ cuối cùng.

Trong lúc tang gia bối rối, không tránh khỏi những điều thiếu sót, Ban Tổ chức tang lễ và gia đình kính mong nhận được sự cảm thông và lượng thứ.

Xin chân thành cảm tạ.

Thay mặt Ban Tổ chức lễ tang và gia đình

**Con trai
HOÀNG SĨ SƠN**

CÔNG TY TNHH MỘT THÀNH VIÊN XỔ SỐ KIẾN THIẾT LÂM ĐỒNG THÔNG BÁO

Hiện nay, Công ty TNHH MTV Xổ số kiến thiết Lâm Đồng có nhu cầu trang bị thêm 1 bộ bàn điều khiển hệ thống máy xổ số tự động, yêu cầu kỹ thuật cụ thể:

- Nhà sản xuất: Smartplay International Inc, Mỹ.
- Số lòng cầu trong tầm điều khiển: 08.
- Điện thế: 220-240V.
- Cường độ: 2A.

Các đơn vị có khả năng cung cấp máy theo yêu cầu trên xin gửi bảng chào giá đến Công ty TNHH MTV Xổ số kiến thiết Lâm Đồng trước ngày 15/11/2019, mọi chi tiết xin liên hệ: Phòng Tổ chức - Hành chính, điện thoại: **02633.822111** hoặc website: **xosodalat.com.vn**

THÔNG BÁO GIẢI THỂ Doanh nghiệp tư nhân cà phê Hoàng Đình

Mã số doanh nghiệp: 5801300124; ngày cấp: 8/3/2016; nơi cấp: Sở KHĐT tỉnh Lâm Đồng
Địa chỉ trụ sở: 189/6c đường Nguyễn Công Trứ, Phường 2, TP Bảo Lộc, tỉnh Lâm Đồng

- Lý do giải thể: Không đủ điều kiện để hoạt động tiếp.
- Thời hạn, thủ tục thanh lý các hợp đồng đã ký kết: Các hợp đồng đã ký kết, đang thực hiện: không có ký kết hợp đồng.
- Thời hạn, thủ tục thanh toán các khoản nợ: Doanh nghiệp còn các khoản nợ: không có các khoản nợ các tổ chức, cá nhân khác Kể từ thời điểm quyết định giải thể, doanh nghiệp không huy động vốn dưới mọi hình thức.
- Xử lý các nghĩa vụ phát sinh từ hợp đồng lao động: Không tuyển lao động nên không nợ lương người lao động.
- Thanh lý tài sản sau khi thanh toán hết các khoản nợ và chi phí giải thể doanh nghiệp: không có

Chủ doanh nghiệp cam kết đã khắc con dấu cho doanh nghiệp để đăng lên cổng thông tin điện tử quốc gia.

• Ông Nguyễn Đình Quý là chủ doanh nghiệp phải liên đới chịu trách nhiệm thanh toán số nợ chưa thanh toán, số thuế chưa nộp và quyền lợi của người lao động chưa được giải quyết và chịu trách nhiệm bằng toàn bộ tài sản trước pháp luật về những hệ quả phát sinh của doanh nghiệp không chính xác, trung thực với hồ sơ giải thể nộp hồ sơ giải thể tại cơ quan đăng ký kinh doanh.